

Haugesunds Avis, 5. oktober 1994

Statsminister Gro Harlem Brundtland
Svar på spørsmål fra Jon Lindøe.

Grunnloven skal selvsagt bestå og respekteres. Spørsmålet om forholdet til Grunnloven har vært grundig vurdert av norske justismyndigheter, som ikke har funnet noe konstitusjonelt til hinder for at Norge blir med i EU.

I snart 40 år har Norge vært med i den Europeiske menneskerettighetskonvensjon. Her har vi godtatt at en europeisk domstol kan dømme land for brudd på menneskerettighetene. Denne domstolen kan bare dømme dersom saken tidligere har vært behandlet til topps i landets eget rettsvesen. For Norge vil dette si at saken må ha vært avgjort i Høyesterett før den prøves av Europadomstolen.

Selv om teknikken i EU formelt sett er litt anderledes, er det neppe tvil om at Norge ville ha respektert en dom av Menneskerettighetsdomstolen som gikk mot en dom avsagt av Høyesterett. Dette har aldri vært ansett å stå i strid med Grl. § 88.

Forholdet mellom Grl. § 88 og EU-medlemsskap er prinsipielt ikke forskjellig fra forholdet mellom de andre grundlovsreglene og medlemskap. Det står f.eks. i Grl. § 75 det tilkommer Stortinget å gi lover, men dette er ikke ansett som til hinder for at ~~det i~~ på visse områder bli gitt regler i EUs organer som gjelder i alle medlemsland. Norges Grunnlov forutsetter at Norge kan delta i internasjonalt samarbeid, også EU-samarbeidet, slik andre europeiske land kan det, og Stortinget legger til grunn.

I praksis vil forholdet mellom Høyesterett og EU-domstolen bare være aktuelt der det finnes EU-regler som angår en rettssak. Norske domstoler vil da følge de regler vi har sluttet oss til gjennom EU-medlemsskapet. Høyesterett vil innhente uttalelser fra EU-domstolen, om hvordan konkrete EU-rettsregler skal tolkes, og deretter vil Høyesterett anvende reglene i den konkrete sak.

Det er en del av EUs virkemåte at saker også kan bringes inn for EU-domstolen. Da kan det hende, selv om det nok ikke vil være ofte, at denne domstolen kan komme til et annet resultat enn den nasjonale domstol. Det er gjerne de mindre land som tjener på at internasjonale regler gjelder likt for alle land.